

Nr 39

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623) jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 14 februari 1958 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 76, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623).

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I syfte att förenkla deklarationsförfarandet föreslås i propositionen att löntagare skall befrias från skyldighet att i allmän självdeklaration redovisa förmögenhet om bruttovärdet av hans tillgångar inte överstiger 50 000 kronor.

Vidare föreslås en ändring av taxeringsförordningens bestämmelser om arvode åt ledamot i prövningsnämnd.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

25 §.

Allmän självdeklaration skall upptaga:

1) den skattskyldiges namn — —
— vid taxeringen,

Föreslagen lydelse:

25 §.

Allmän självdeklaration skall upptaga:

1) den skattskyldiges namn — —
— vid taxeringen,

Nuvarande lydelse:

5) *den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, ändå att förmögenheten icke uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån skattskyldighet för förmögenhet åligger honom,*

6) beloppet av — — — dennes hemortskommun.

Allmän självdeklaration — — — denna förordning.

Har skattskyldig — — — sådan förmögenhet.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

129 §.

8 mom. *Sådan ledamot i prövningsnämnd, som icke är befattningshavare i statens tjänst, äger för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring, åtnjuta arvode med trettio kronor om dagen. Ledamot, som är befattningshavare i statens tjänst, skall för tjänstgöringen åtnjuta, jämte ersättning för avlöningsförmåner, som han får avstå under tjänstledighet för ifrågavarande uppdrag, arvode med belopp, som bestämmes av Kungl. Maj:t. Därjämte skall ledamot i förekommande fall åtnjuta resekostnadsersättning och traktamente enligt rese- och traktamentsklass A i allmänna resereglementet.*

Föreslagen lydelse:

5) *tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, dock endast om och i den mån skattskyldighet för förmögenhet åligger den skattskyldige samt — såvitt avser fysisk person som icke har att redovisa inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse — om värdet av tillgångarna överstiger 50 000 kronor,*

6) beloppet av — — — dennes hemortskommun.

Allmän självdeklaration — — — denna förordning.

Har skattskyldig — — — sådan förmögenhet.

Hava makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och levt tillsammans under större delen därav, var för sig haft förmögenhet, skall vardera makens skyldighet att enligt 5) härövan i självdeklarationen upptaga tillgångar och skulder bedömas med hänsyn såväl till det sammanlagda värdet av boets tillgångar som till arten av makarnas inkomster.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

129 §.

8 mom. *Ledamot i prövningsnämnd åtnjuter för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring, ersättning av statsmedel enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.*

Denna förordning träder i kraft, såvitt angår 129 § 8 mom., dagen efter den då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling och i övrigt den 1 januari 1959.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 345 av herrar *Eliasson* och *Alvar Andersson* samt II: 441 av herr *Onsjö*, vari hemställts »att riksdagen vid behandling av propositionen nr 76 måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts förslag om att löntagare skall befrias från skyldighet att i allmän självdeklaration redovisa förmögenhet, om bruttovärdet av hans tillgångar icke överstiger 50 000 kronor, eller — därest detta förslag icke bifalles av riksdagen —

att riksdagen måtte besluta, att varje skattskyldig må befrias från skyldighet att i allmän självdeklaration redovisa förmögenhet, om bruttovärdet av hans tillgångar icke överstiger 25 000 kronor, samt

att vederbörande utskott måtte utarbета förslag till i anledning härav erforderlig författningsändring», ävensom

2) motionen I: 344 av herr *Spetz*, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i vad den avser ändring av 25 § taxeringsförordningen den 23 november 1956.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 344 och I: 345.

Av *statsrådsprotokollet* i ärendet inhämtas bland annat följande.

I en den 22 oktober 1957 till finansdepartementet inkommen skrivelse har *riksskattenämnden* anmält vissa frågor rörande förenkling av deklarationsförfarandet. I skrivelsen framläggs sålunda förslag om lättnader i skyldigheten att i allmän självdeklaration redovisa förmögenhet. Vidare förordas vissa ändringar i de nuvarande reglerna för beräkning av avdraget för försäkringspremier samt det särskilda ortsavdraget för ensamstående med barn.

Över framställningen har, efter remiss, *yttranden* avgivits av kammarrätten, statskontoret, statens organisationsnämnd, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län, Landsorganisationen i Sverige, Riksförbundet Landsbygdens folk, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Sveriges akademikers centralorganisation, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund samt Tjänstemännens centralorganisation.

I detta sammanhang har departementschefen även anmält frågan om viss ändring av taxeringsförordningens bestämmelser angående arvode åt ledamot av prövningsnämnd.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Lättnader i skyldigheten att deklarerera förmögenhetstillgångar och skulder, s. 4—12

Övriga av riksskattenämnden aktualiserade frågor, s. 12—15

Bestämmelserna om arvode åt ledamot i prövningsnämnd, s. 15—16

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I: 345 och II: 441 anföres bl. a., att det är angeläget, att det nu alltför komplicerade deklarationsförfarandet förenklas. Den i propositionen föreslagna ändringen i fråga om skyldigheten till förmögenhetsredovisning medför dock enligt motionärernas mening stora olägenheter. Merarbetet i form av en förmögenhetsredovisning är i regel obetydligt i förhållande till det arbete, som en deklaratant måste nedlägga på sin deklaration. En sammanställning över tillgångar och skulder är ofta nödvändig för den egna kontrollen av inkomstdeklarationen. Även i andra sammanhang har en sådan förmögenhetsuppgift betydelse för deklaratanten och hans rättsinnehavare, t. ex. vid arvsfall, som underlag för bouppteckning, vid sammanläggning av gåvor enligt arvs- och gåvoskatteförfattningarna och för sannolikhetsbevisning i civilrättsliga sammanhang angående tillgångar och skulder.

Även om förmögenhetsuppgiften i det fall, då den icke behövs för åsättande av förmögenhetstaxering, närmast kan anses som en kontrolluppgift och därför är särskilt angelägen för sådana skattskyldiga, som driver verksamhet, där förmögenhetsredovisningen mera direkt sammanhänger med inkomstredovisningen, synes det betänkligt att befria vissa skattskyldiga från sådan redovisningsskyldighet men bibehålla den för andra. Gränserna mellan de olika förvärvskällorna är också svåra att draga, t. ex. mellan arbetarens egna hem och sådant småjordbruk, som innehas av en person, som kanske har löneanställning i lika mån som den, som har ett egna hem. Gränsdragningen mellan dessa grupper av fastigheter skulle sålunda bli avgörande för deklarationsplikten omfattning. Motionärerna finner det även betänkligt, att möjligheterna till taxeringskontroll minskar. I annan lagstiftning finns stränga bestämmelser om i vilka fall gåvodeklaration skall avges. Men myndigheterna kommer att få avsevärt mindre möjligheter att kontrollera, att så verkligen sker, om man ändrar deklarationsförfarandet. Den föreslagna lagstiftningen torde komma att föranleda avsevärda besvärigheter vid tolkningen. I propositionen har icke angivits hur värdet av tillgångarna skall beräknas och vilka värderingsnormer, som sålunda skall användas. Det torde i många fall bli nödvändigt för taxeringsmyndigheterna att — om förmögenhetsuppgift icke lämnats — infordra sådan genom särskild skriftväxling, som medför ökad arbetsbelastning för myndigheterna samt besvär och irritation för den skattskyldige.

Därest yrkandet om avslag på propositionen i fråga om skyldigheten till förmögenhetsredovisning icke skulle bifallas trots de skäl som anförts mot förslaget, föreslår motionärerna att viss mera begränsad befrielse från redovisningsskyldighet skall gälla alla skattskyldiga. Enligt motionärernas me-

ning kan det icke accepteras, att i princip olika bestämmelser skall gälla för olika grupper av skattskyldiga. Befrielse från redovisningsskyldighet bör dock medges endast i de fall, då bruttovärdet av den skattskyldiges tillgångar icke överstigit 25 000 kronor, vilken beloppsgräns överensstämmer med vad riksskattenämnden förordat.

Till stöd för yrkandet i *m o t i o n e n* I : 3 4 4 anför motionären, att ständiga ändringar i bestämmelser och blanketter icke är ägnade att förenkla vare sig deklara-tions- eller taxeringsarbetet. Den utbrytning av förvärvskäl-lan inkomst av kapital samt förmögenhetsredovisningen till en särskild bi-laga (nr 1 g) som skett vid årets deklaration synes vara en tvivelaktig åtgärd. Enligt riksskattenämnden har åtgärden föranletts av behovet av större utrymme för förklarande text, främst beträffande allmänna avdrag. Skälet är icke övertygande. Riksskattenämnden fastställer årligen »deklarations-upplysningar» som utgår i stor upplaga och utlämnas gratis. Att meddela upplysningar dels å deklarationsblanketten och dels i särskild folder är icke rationellt. Alla »förklaringar» borde lämpligen samlas i ett häfte. Därige-nom skulle utrymmet på deklarationsblanketten bli fullt tillräckligt för er-forderiga inkomstuppgifter och därtill vinna i överskådlighet. Stora möjlig-heter till förenkling av deklarationsblanketten torde komma att föreligga då utredningen om sambeskattningen blir färdig och fastighetsskatten av-skaffats, om samtidigt utskyldsavdraget kan elimineras. Tidpunkten för en genomgripande förenkling är då inne.

För den skattskyldige, som år för år deklarerar sin förmögenhetsställning, innebär detta ingen svårighet. Ur andra synpunkter kan det t. o. m. anses som en förtjänst att den skattskyldige åtminstone en gång om året erhåller en klar bild av sin ekonomiska ställning. För taxeringsarbetet och ur kon-trollsynpunkt kommer däremot ett bortfall av förmögenhetsredovisningen att medföra ökat arbete med infordrande av uppgifter, som kanske visar sig onödiga, och försvårad kontroll, där den varit av nöden. Uppfattningen att vissa skattskyldigas deklarationer icke erfordrar kontroll i samma omfatt-ning som andras är icke realistisk. All erfarenhet på detta område ger vid handen att kontroll erfordras över hela fältet. En kontroll av förmögenhets-redovisningen har icke endast betydelse för den s. k. kontantsammanställ-ningen. Den är nödvändig vid bedömande av avdrag för nedsatt skatteför-måga, för kontroll av gåvobeskattningen, beskattning av realisationsvinst, överföring av tillgångar med mera. Detta gäller särskilt i det icke ringa antal gränsfall, där avgörandet är direkt beroende på konstaterade förändringar i förmögenhetsställningen.

Utskottet

Utskottet behandlar till en början förslaget i den förevarande propositionen att löntagare skall befrias från skyldighet att i allmän självdeklara-tion redovisa förmögenhet om bruttovärdet av hans tillgångar inte översti-ger 50 000 kronor.

Skyldighet föreligger enligt 25 § taxeringsförordningen för här i riket bosatt fysisk person, som avger allmän självdeklaration, att i deklarationen specificera sina förmögenhetstillgångar oavsett deras sammanlagda värde. Bestämmelsen torde få ses mot bakgrunden av att enligt äldre lagstiftning en viss del av förmögenheten skulle läggas till den taxerade inkomsten såsom underlag för inkomst- och förmögenhetsskatten.

Uppgift om förmögenhet och om inkomst av kapital har tidigare lämnats i den allmänna självdeklarationens huvudblankett. Vid innevarande års taxering skall dessa uppgifter lämnas på särskild blankett (formulär nr 1 g) som fogas såsom bilaga till självdeklarationen.

Beträffande förmögenhet fordras alltid fullständig redovisning i deklarationen. Inkomst av kapital kan däremot numera i vissa fall deklarerars enligt en förenklad metod. Enligt de av riksskattenämnden fastställda deklara-tionsformulären behöver den, vars behållna inkomst av kapital inte överstiger skattefritt belopp — 300 kronor för ogifta och 600 kronor för makar gemensamt — i regel inte lämna specifikation på inkomster och avdrag utan kan fullgöra sin deklara-tions-skyldighet i denna del genom att med ett kryss i en ruta utmärka, att inkomsten av kapital inte överstiger bottenbeloppet.

Sådana skattskyldiga som varken äger tillgångar eller har inkomst av kapital behöver inte lämna den nya deklara-tionsbilagan enligt formulär 1 g.

Den i propositionen förordade ändringen äsyftar i första hand att förenkla deklara-tionsförfarandet. Den har närmast föranletts av en framställning från riksskattenämnden, som funnit, att den gjorda uppdelningen av deklara-tionsformuläret aktualiserar frågan om man alltjämt skall upprätthålla kravet på förmögenhetsredovisning även av dem som endast har mindre förmögenhet. Propositionen avstyrkes i denna del såväl i motionen I: 344 som i de likalydande motionerna I: 345 och II: 441.

Några exakta uppgifter rörande antalet förmögenhetsägare med brutto-tillgångar över 50 000 kronor står ej att få. Det torde emellertid med ledning av föreliggande uppgifter rörande förmögenhetsfördelningen i riket kunna beräknas att drygt 200 000 skattskyldiga av det till ca 4 miljoner uppgående totala antalet deklara-tionspliktiga fysiska personer har netto-förmögenhet över 50 000 kronor. I runt tal hälften härav är jordbrukare eller rörelseidkare. Grovt uppskattat skulle vid ett genomförande av departementsförslaget 3—3,2 miljoner skattskyldiga bli befriade från åliggerandet att redovisa förmögenhet. En betydande del av dessa tillhör emellertid den grupp, som saknar tillgångar och inte har inkomst av kapital och därför inte behöver avge deklara-tionsbilaga enligt formulär nr 1 g.

I likhet med departementschefen finner utskottet angeläget att föreliggande möjligheter att förenkla deklara-tionsförfarandet i görligaste mån tillvaratas. I den mån en sådan förenkling skulle leda till exempelvis försvärad taxeringskontroll eller ökat arbete för taxeringsmyndigheterna måste givetvis en avvägning ske mellan de olika intressena. Vid en sådan avvägning bör enligt utskottets uppfattning i huvudsak följande synpunkter beaktas.

Av de förut anförda siffrorna framgår att det är ett mycket stort antal skattskyldiga som skulle befrias från skyldigheten att redovisa förmögenhet. Å andra sidan torde lättningen härigenom för den enskilde regelmässigt bli mycket ringa; för det övervägande antalet av dem som skulle befrias inskränker sig uppgiftsskyldigheten nu till en eller ett par tillgångsposter. Under förutsättning att dessa kunde införas på huvudblanketten — vilket torde kunna möjliggöras genom en just för dessa fall avsedd kortfattad förmögenhetssammanställning — får även totalt sett bestyret med förmögenhetsredovisningen enligt utskottets mening anses föga betungande.

Häremot får till en början ställas ett visst merarbete som åsamkas de enskilda skattskyldiga, vilkas förmögenhet anses böra underkastas särskild granskning. Det torde då nämligen bli nödvändigt att på en gång inhämta uppgifter om förmögenhetsställning vid beskattningsårets början och slut och eventuellt även för tidigare år. Dylika förfrågningar är i hög grad ägnade att väcka irritation hos de skattskyldiga.

Av större betydelse är emellertid att ett genomförande av departementsförslaget skulle medföra minskade möjligheter till taxeringskontroll. I vilka avseenden förmögenhetsuppgifterna har betydelse i kontrollsyfte har angivits i riksskattenämndens framställning och i remissyttrandena och torde inte behöva upprepas här. Utskottet vill endast tillägga att skyldigheten att årligen redovisa förmögenheten torde ha en viss återhållande effekt, då det gäller olika åtgärder i skatteundandragande syfte, samt försvåra efterhandskonstruktioner för att förklara dylika manipulationer. Man måste enligt utskottets mening vid bedömande av förmögenhetsredovisningens betydelse ur kontrollsynpunkt fästa särskilt avseende vid de yttranden, som avgivits av de myndigheter vilka har det närmaste ansvaret för taxeringen, nämligen länsstyrelserna. Av dessa har fjorton avstyrkt riksskattenämndens förslag om en inskränkning i skyldigheten att deklarerera förmögenhet. En länsstyrelse har liksom kammarrätten givit uttryck åt allmän tveksamhet inför förslaget. Det förtjänar härvid anmärkas att den av riksskattenämnden ifrågasatta gränsen gick vid 25 000 kronor och således var avsevärt lägre än enligt departementsförslaget. Av de fem länsstyrelser, som inte ställt sig avvisande till tanken på en begränsning i deklarationsskyldigheten, har endast två oreserverat tillstyrkt riksskattenämndens förslag, medan två ansett att gränsen borde ligga under 25 000 kronor. Även Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund har ifrågasatt om gränsen bör sättas så högt som vid 25 000 kronor.

Utskottet har för sin del bibragts den uppfattningen att förmögenhetsuppgifterna har en icke ringa betydelse ur kontrollsynpunkt även då det gäller löntagare.

Man bör i detta sammanhang inte heller bortse från att de genomgripande ändringar, som under de allra senaste åren skett såväl å inkomsttaxeringens område som i fråga om taxeringsförfarandet, inneburit en påfrestning för taxeringsnämnderna. Det kan därför enligt utskottets mening ifrågasättas, om inte hänsynen till taxeringsorganisationen bjuder att man nu

avstår från sådana åtgärder, som kan förväntas medföra ytterligare arbetsbelastning.

Nämnas bör även att förmögenhetsuppgifterna har betydelse i andra sammanhang än vid taxering, t. ex. som underlag för bouppteckningar och för styrkande av förmögenhetsställningen i olika sammanhang.

Vid den bedömning av olika på frågan inverkan faktorer, som utskottet på föreliggande material kunnat göra, har utskottet funnit övervägande skäl tala för att den nu gällande ordningen tills vidare bibehålles oförändrad. Utskottet får således med tillstyrkande av de likalydande motionerna I: 345 och II: 441 samt motionen I: 344 avstyrka propositionen i förevarande del. Detta innebär inte att den i och för sig synnerligen lofvärda tanken att åstadkomma en lättnad i deklarationsplikten för mindre förmögenhetsägare definitivt avvisas. Frågan bör ägnas fortsatt uppmärksamhet och en undersökning bör komma till stånd, om det är möjligt att på annat sätt än genom en fullständig årlig förmögenhetsredovisning i rimlig utsträckning tillgodose kontrollsynpunkterna. Enligt utskottets mening bör man om möjligt åstadkomma en sådan lösning, att principiell åtskillnad inte göres mellan olika yrkeskategorier. Lämpligen bör frågan kunna ånyo aktualiseras i samband med andra förslag på beskattningens område, som nödvändiggör större ändringar av deklarationsblanketten, t. ex. vid fastighetsskattens avskaffande.

Utskottet övergår härefter till de frågor rörande inkomsttaxeringen, vilka berörts i den förevarande propositionen.

I sin förut omnämnda skrivelse har riksskattenämnden även upptagit ett par andra punkter, där enligt nämndens mening en förenkling av deklarationsförfarandet är möjlig. Sålunda har nämnden framhållit, att såsom bestämmelserna om avdrag för försäkringspremier är utformade, det ställer sig svårt att i deklarationsformuläret enkelt och lättfattligt förklara innebörden av bestämmelserna. För de skattskyldiga skulle det självfallet vara en lättnad att slippa sätta sig in i regler av så pass svårtillgänglig natur. Riksskattenämnden har även funnit de uppgifter som måste lämnas i den allmänna självdeklarationen till ledning för beräkning av Ortsavdrag för ensamstående med barn synnerligen detaljerade. Utan att taga direkt ställning till frågan har nämnden ifrågasatt om icke den skattelättnad, som i nu ifrågasatt hänseende tillerkänts dessa skattskyldiga, i stället kunde — efter yrkande i det särskilda fallet — lämnas såsom ett extra avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Departementschefen har för sin del påpekat att de nya bestämmelserna om schablonavdrag för försäkringspremier tillämpades första gången vid 1957 års taxering varför det inte torde vara möjligt att på grundval av ett års tillämpning avgöra om bestämmelserna medfört den avsedda förenklingen i deklarationsarbetet eller inte. I likhet med flera remissinstanser har han ansett ytterligare erfarenheter böra avvaktas innan reglerna om schablonavdrag upptages till förnyad prövning.

Vad angår den av rikskattenämnden ifrågasatta ändringen av bestämmelserna om ortsavdrag erinrar departementschefen om att genom beslut av förra årets riksdag de kommunala ortsavdragen uppräknats till samma belopp som de statliga och att därvid för ensamstående skattskyldig med barn infördes ett särskilt avdrag vid kommunaltaxeringen, motsvarande ett och ett halvt ortsavdrag för ogift. På den statliga sidan fanns redan tidigare ett dylikt förhöjt ortsavdrag. Det bör enligt departementschefens mening icke komma i fråga att nu slopa detta avdrag. Det kan emellertid sedermera, som ett resultat av 1957 års sambeskattningsrevisions arbete, visa sig möjligt att omarbete reglerna så att den praktiska tillämpningen blir enklare än för närvarande.

Utskottet vill för sin del ansluta sig till departementschefens uppfattning att det ännu är för tidigt att slutgiltigt bedöma huruvida de första gången vid 1957 års taxering tillämpade reglerna om schablonavdrag för försäkringspremier fått åsyftad verkan å deklarations- och taxeringsarbetet. Det stod vid lagstiftningens genomförande klart att vissa svårigheter övergångsvis skulle komma att uppträda. Att slopa dessa avdrag innan närmare erfarenheter vunnits av deras tillämpning bör enligt utskottets mening inte komma i fråga. Detsamma gäller givetvis även beträffande övriga vid samma tillfälle införda schablonavdrag.

Beträffande den ifrågasatta ändringen av bestämmelserna om ortsavdrag finner utskottet inte anledning föreligga för riksdagen att ompröva bestämmelserna innan resultatet av 1957 års sambeskattningsrevisions arbete föreligger.

Slutligen har utskottet att ta ställning till förslaget om ändring av 129 § taxeringsförordningen. Förslaget innebär att å Kungl. Maj:t överlåtes att fastställa de grunder, enligt vilka prövningsnämndsledamot skall äga åtnjuta ersättning av statsmedel. Därvid har förutsatts att ersättning för avlöningsförmåner, som ledamot får avstå under tjänstledighet för uppdraget, skall kunna ges inte endast som nu ledamot, som är anställd i statens tjänst, utan även annan prövningsnämndsledamot. Utskottet, som anser sig böra tillstyrka den förordade författningsändringen, får i anslutning här till framhålla, att utskottet därvid tagit för givet att prövningsnämndsledamot liksom hittills i förekommande fall skall äga åtnjuta resekostnadsersättning och traktamente enligt oförändrade grunder. Vidare vill utskottet framhålla att, eftersom arvudet åt ledamot i prövningsnämnd får anses delvis utgöra ersättning för mistad arbetsförtjänst o. dyl. och delvis ersättning för uppdraget såsom ledamot, det bör övervägas huruvida icke sistnämnda del av arvudet åt den, som av statsmedel erhåller ersättning för mistade avlöningsförmåner, bör sättas till lägre belopp än för andra ledamöter eller ersättningen för mistad arbetsförtjänst utmätas med hänsyn till arvudets storlek.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 76 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till de likalydande motionerna I: 345 av herrar Eliasson och Alvar Andersson samt II: 441 av herr Onsjö ävensom motionen I: 344 av herr Spetz antaga följande

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

129 §.

8 mom. Ledamot i prövningsnämnd åtnjuter för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring, ersättning av statsmedel enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 10 april 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjö Dahl, Eriksson, Spetz, Snygg, Wolgast*, Tage Johansson*, Yngve Nilsson, Hellebladh*, Kronstrand och Alvar Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Kollberg, Brandt, Nilsson i Svalöv, Strandh*, Andersson i Essvik, Jansson i Aspeboda, fru Holmqvist, herrar Forsberg och Rydén.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

I) av herrar *Eriksson, Andersson* i Essvik och *Rydén*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse.

Utskottet behandlar — — — (= utskottet s. 5 rad 4 nedifrån — s. 6 rad 10 nedifrån) — — — redovisa förmögenhet.

I likhet med departementschefen finner utskottet det angeläget att föreliggande möjligheter att förenkla deklarationsförfarandet tillvaratages. Av de förut anförda siffrorna framgår att det är ett mycket stort antal skattskyldiga som skulle befrias från skyldigheten att redovisa förmögenhet. Utskottet bedömer därför föreliggande förslag som en ytterligare åtgärd i strävandena att förenkla deklarationsförfarandet för löntagarna.

De farhågor ur kontrollsynpunkt, som anförts av vissa remissinstanser och som vidare framförts i motionen I: 344, synes utskottet överdrivna. Beträffande löntagares deklARATIONER sker ändock den huvudsakliga kontrollen genom de uppgifter om utbetalade belopp som arbetsgivare lämnar.

I de fall när taxeringsmyndighet har anledning undersöka en skattskyldigs förmögenhetsställning — t. ex. vid bedömning av avdrag för nedsatt skatteförmåga — erfordras väsentligen andra undersökningar och införskaffandet av helt andra uppgifter än vad som kan framläsas av vederbörandes deklARATION. Utskottet har härutinnan helt anslutit sig till vad departementschefen framhållit och beslutat avstyrka motionen I: 344.

Vad avser värdegränsen för befrielse från skyldigheten att i deklARATIONEN lämna förmögenhetsredovisning finner utskottet i likhet med departementschefen skäl tala för att denna gräns sättes till 50 000 kronor. Med detta belopp skulle nämligen förenklingen av deklarationsförfarandet även komma att omfatta huvuddelen av egnahemsägarna. Utskottet får därför avstyrka motionerna I: 345 och II: 441.

Utskottet övergår — — — (= utskottet s. 8 rad 22 uppfifrån — s. 9 rad 1 nedifrån) — — — arvodets storlek.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte med avslag å motionen I: 344 av herrar *Eliasson* och *Alvar Andersson* samt II: 441 av herr *Onsjö* och med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 76 antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623).

II) av herr *Kollberg*.